

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

หลักนิติธรรมและการเตรียมความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว
ต่างชาติสู่ประเทศไทย ภายหลังจากผลิตวัคซีนป้องกันโควิด - ๑๙
เป็นไปอย่างแพร่หลาย

จัดทำโดย นายอภิเชษฐ์ ศรีวัฒนประภา
รหัส ๖๔๐๙๕๑

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๙
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

หลักนิติธรรมและการเตรียมความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ สู่ประเทศไทย ภายหลังจากการผลิตัววัคซีนป้องกันโควิด – ๑๙ เป็นไปอย่างแพร่หลาย

นายอภิเชษฐ์ ศรีวัฒนประภา^๑

บทนำ

จากหลักฐานและบทความทางธรณีวิทยาต่างๆ ทำให้เราค้นพบว่า “โลก” ที่เราอาศัยอยู่นี้มีอายุมากกว่า ๔,๕๐๐ ล้านปี ในระยะเวลาที่ยาวนานเป็นพันๆล้านปีเหล่านี้ สิ่งมีชีวิตในสปีชีส์ *โฮโมเซเปียนส์ (Homo sapiens)* เริ่มถือกำเนิดขึ้นเมื่อประมาณ ๗๐,๐๐๐ ปีมาแล้วและเหล่าโฮโมเซเปียนส์เหล่านี้ก็ได้ร่วมกันก่อรูปโครงสร้างสังคมของตนขึ้น ก่อนที่จะค่อยๆวิวัฒนาการมาเป็นอารยธรรม, อุตสาหกรรม, ประวัติศาสตร์, วิทยาศาสตร์ รวมถึงการเมืองการปกครองในรูปแบบต่างๆของมนุษย์ดังเช่นที่เราเห็นในปัจจุบัน

ประเทศต่างๆบนโลกนี้ต่างก็มีระบบการเมืองการปกครองที่แต่ละประเทศเองคิดว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับประวัติศาสตร์, สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ, สังคม และวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ แน่แน่นอนว่าเมื่อยุคสมัยเกิดการเปลี่ยนแปลง ระบอบการเมืองการปกครองที่ใช้อยู่ในช่วงระยะเวลานั้นๆอาจจะไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะแวดล้อมของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลอันใดก็ตาม สิ่งที่มาคือความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลง พัฒนา หรือปฏิรูปการเมืองการปกครองให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนของประเทศนั้นๆ จะเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลาการวิวัฒนาการในด้านการเมืองการปกครองของมนุษย์ ไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงการปกครองไปในรูปแบบใดก็ตาม สิ่งที่น่าได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบอบการเมืองการปกครองทุกรูปแบบคือ “**หลักนิติธรรม**” นั่นเอง

ประเทศไทยเองก็ได้ผ่านการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองการปกครองของประเทศมาโดยตลอด นับตั้งแต่การปกครองแบบระบอบ “**ราชาธิปไตย**” แบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) ในสมัยสุโขทัย จนมาถึงระบอบ “**ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข**” ในปัจจุบัน ซึ่งก็ได้ดำรงไว้ด้วยหลักนิติธรรมในทุกๆรูปแบบการปกครองของประเทศมาโดยตลอด

การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากรบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นในปีพ.ศ. ๒๔๗๕^๒ เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงขึ้นครองราชย์ได้ ๗ ปี “คณะราษฎร” ภายใต้การนำของ พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนาได้ทำการยึดการปกครอง โดยอัญเชิญรัชกาลที่ ๗ ขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม (พ.ศ. ๒๔๗๕) ให้แก่ปวงชนชาวสยาม ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ นับได้ว่าการปฏิวัติคณะราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ นี้ ถือเป็น

^๑ ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการกลุ่มบริษัท ทิง เพาเวอร์ และรองประธานสโมสรฟุตบอลเอสเตอร์ ซิตี้, ประเทศไทย

^๒ ชูเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตย กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย ประจำปี ๒๕๖๓ - สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์

เปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ชาติไทย เพราะเป็นการล้มเลิกระบบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองที่ยังรากลึกและมีเสถียรภาพมั่นคงในสยามประเทศมาเป็นเวลาช้านาน

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เรื่อยมา ประเทศไทยยังคงอยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้การผัดเปลี่ยนหมุนเวียนผู้นำประเทศมากมาย จนกระทั่งเข้าสู่ยุคการปกครองในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จึงได้มีการริเริ่มจัดทำ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ”^๓ ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ และได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้นมา ทำให้การพัฒนาประเทศเกิดการขยายตัวในทุกๆ มิติ นโยบายทางการค้าระหว่างประเทศ, การลงทุนจากต่างประเทศ รวมไปถึงการคมนาคมที่ได้รับการพัฒนาจนทำให้การเดินทางมีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทั้งการเดินทางภายในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ มีทัศนียภาพที่สวยงามตลอดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ตลอดจนความมีไมตรีจิตและเป็นมิตรของคนในประเทศ ส่งผลให้การท่องเที่ยวเกิดการขยายตัวขึ้นอย่างมาก จวบจนปัจจุบันนี้ที่การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศอย่างมากมายนานาชาติ

แต่หลังจากที่วิกฤตการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) เกิดขึ้นทั่วโลก โดยพบการระบาดครั้งแรกขึ้นในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน ในช่วงต้นของเดือนธันวาคม ๒๐๑๙ ก่อนที่จะแพร่กระจายไปทั่วโลก แน่แน่นอนว่าสำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายแห่งแรกของนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนก็ไม่มีข้อยกเว้น โดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization - WHO) เปิดเผย ณ.วันที่ ๑๓ ม.ค. ๒๕๖๓ ว่าได้รับรายงานจากกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทยถึงการพบผู้ป่วยจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีนติดเชื้อโควิด - ๑๙ ในไทยคนแรก และเป็นการค้นพบผู้ติดเชื้อคนแรกนอกประเทศจีน^๔ ก่อนที่จะเริ่มแพร่ระบาดสู่คนไทย โดยในเบื้องต้นเริ่มระบาดในกลุ่มคนไทยที่มีความจำเป็นที่จะต้องใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวชาวจีน, นักท่องเที่ยวชาวไทยที่กลับจากการท่องเที่ยวในประเทศจีน และกลับจากการท่องเที่ยวในอีกหลายๆประเทศที่เพิ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดจากการไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน

เมื่อผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ เกิดขึ้นทั่วโลก หลายๆประเทศ รวมถึงประเทศไทยเองก็เริ่มตระหนักถึงอันตรายของไวรัสชนิดนี้ต่อประชาชนของประเทศและเริ่มดำเนินนโยบายในการงดการเดินทางเข้าประเทศและออกนอกประเทศโดยเด็ดขาด นอกเหนือจากนั้น ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อกำหนดนโยบายและมาตรการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ในประเทศไทย ยังได้มีการออกคำสั่งขอความร่วมมือจากประชาชนเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ตามความรุนแรงของการแพร่ระบาดในประเทศเป็นระยะ ทั้งนี้ มาตรการงดการเดินทางเข้า - ออกประเทศ รวมถึงมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสต่างๆที่ศบค. ได้ประกาศมานั้น แม้จะส่งผลให้การควบคุม

^๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/main.php?filename=develop_issue

^๔ Listings of WHO's response to Covid-19 <https://www.who.int/news/item/29-06-2020-covidtimeline>

การระบาดของไวรัสโควิด – ๑๙ ในประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจนประเทศไทยติดอันดับ ๔ ของประเทศที่ดำเนินการควบคุมการแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดี^๕ แต่ก็ต้องแลกมาด้วยปัญหาและผลกระทบทางเศรษฐกิจต่างๆที่ตามมา ไม่ว่าจะเป็นการปิดตัวของบริษัท, โรงแรม, ร้านอาหาร, ห้างสรรพสินค้า ตลอดจนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทต่างๆ อันเนื่องมาจากการขาดแคลนอุปสงค์อย่างเฉียบพลันจากจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างชาติที่หายไป ส่งผลให้เกิดอัตราการว่างงานที่สูงขึ้นจากการปิดกิจการดังกล่าว รวมถึงอุปสรรคต่างๆจากมาตรการของสคบ.ที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการใช้จ่ายและการบริโภคภายในประเทศอย่างที่เคยทำได้ก่อนการระบาดของไวรัสโควิด – ๑๙ อาทิเช่น มาตรการล็อกดาวน์ในบางจังหวัดที่ส่งผลให้ห้างสรรพสินค้า, แหล่งท่องเที่ยว, ธนาคาร, โรงแรม และร้านอาหารต่างๆต้องปิดให้บริการ รวมไปถึงการขอความร่วมมือให้ธุรกิจต่างๆปรับใช้รูปแบบการทำงานที่บริษัทมาเป็นการทำงานในรูปแบบการปฏิบัติงานจากที่บ้าน (Work From Home) และมาตรการงดการเดินทางข้ามจังหวัด เป็นต้น

---

^๕ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ ๙ ก.พ. ๒๕๖๔ <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/38996>

หลักนิติธรรม

หลักนิติธรรม มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า The Rule of Law หมายถึง “หลักการปกครองโดยกฎหมาย” เป็นแนวคิดเกี่ยวกับระบบการปกครองที่ถูกกล่าวถึงนับแต่สมัยกรีกโบราณและมีวิวัฒนาการมาจนถึงปัจจุบัน จุดเริ่มต้นของข้อถกเถียงเกี่ยวกับหลักนิติธรรมเริ่มมาจากการตั้งคำถามของนักปราชญ์ชาวกรีกโบราณนาม “อริสโตเติล” (Aristotle – ๓๕๐ ปีก่อนคริสตกาล) ผู้ซึ่งพยายามแสวงหาแนวทางการปกครองแห่งสังคมในอุดมคติผ่านการตั้งคำถามว่าการอยู่ภายใต้การปกครองโดย ‘ผู้นำที่ดีที่สุด’ (The best man) หรือการปกครองภายใต้ ‘กฎหมายที่ดีที่สุด’ (The best laws) แบบไหนจะดีกว่ากัน^๖ โดยอริสโตเติลเห็นว่าการปกครองด้วยกฎหมายมีข้อดีมากกว่าการปกครองโดยการให้อำนาจในการปกครองแก่บุคคลใดเพียงบุคคลเดียว นอกจากนี้ การปกครองโดยกฎหมายเองยังมีข้อที่เหนือกว่าในแง่ที่ว่ากฎหมายเกิดจากการไตร่ตรองไว้ก่อนแล้วและใช้เวลานานในการพิจารณาบัญญัติ ในขณะที่การพิจารณาเรื่องใดๆโดยปัจเจกบุคคลที่ซึ่งปราศจากการอ้างอิงกฎหมายใดๆ มักจะต้องดำเนินการการตัดสินใจในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งยากที่จะผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมได้

อย่างไรก็ตาม แนวคิดเกี่ยวกับหลักนิติธรรมในสมัยนั้นยังเป็นข้อถกเถียงที่ยังไม่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมนักในหมู่นักปราชญ์ด้วยกันเอง ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดคือนักปราชญ์ที่อยู่ในยุคสมัยเดียวกันและเป็นอาจารย์ของอริสโตเติลนาม “เพลโต” (Plato - ๓๗๐ ปีก่อนคริสตกาล) ซึ่งเห็นว่ามนุษย์มีความแตกต่างกันตามธรรมชาติมาตั้งแต่กำเนิด^๗ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มดังนี้

๑. **กลุ่มธาตุทองคำ** มีลักษณะใฝ่รู้ สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ใช้เหตุผล มีความสามารถในการวิเคราะห์ เข้าใจถึงหลักคุณธรรมและจริยธรรม มีความเหมาะสมที่จะเป็น “ผู้ปกครอง” แห่งรัฐ
๒. **กลุ่มธาตุเงิน** มีความรู้ความสามารถและมีชั้นเชิงในการรบ เหมาะที่จะเป็น “นักรบ” ปกป้องประเทศ
๓. **กลุ่มธาตุทองแดง** มุ่งแสวงหาประโยชน์และกำไร เหมาะที่จะเป็น “ผู้ทำการผลิตให้แก่สังคม” เพื่อรัฐจะได้เก็บภาษีเพื่อนำมาพัฒนารัฐได้

จะเห็นว่าแนวคิดของเพลโตในการวิเคราะห์ธรรมชาติมนุษย์จะบอกไว้ชัดว่าคนที่เกิดมามีลักษณะแบบไหน ควรจะทำหน้าที่อะไร (Put the right man on the right job) แนวความคิดนี้มีผลต่อการกำหนดบทบาทของผู้ปกครองที่บอกว่าคนที่มีความดีแท้เป็นทองคำหรือเป็น “ปราชญ์” ควรทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของโสกราตีส (อาจารย์ของเพลโต) ที่เห็นว่าผู้ปกครองควรจะเป็นปราชญ์ เพราะปราชญ์เป็นผู้ทรงคุณธรรม ที่จะทำให้สังคมมีสันติสุข

เพลโตมองว่ารูปแบบการปกครองที่ดีที่สุดคือการมีผู้นำที่ดี (ที่สุด) โดยมีราชาปราชญ์ (Philosopher King) ผู้ซึ่งเป็นผู้เสียสละ อุทิศตนและใช้อำนาจในการปกครองเพื่อประโยชน์ของสังคมและประชาชน เป็นผู้นำในอุดมคติ และเห็นว่าผู้ปกครองที่เป็นปราชญ์สามารถตัดสินปัญหาต่างๆโดยใช้ดุลยพินิจได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้กฎหมายที่ต้องมาทำการตีความให้วุ่นวายและมากความ เขามองว่าการบังคับ

^๖ Stanford Encyclopedia of Philosophy <https://plato.stanford.edu/entries/rule-of-law/>

^๗ กิตติพัฒน์ สุวรรณสิริมณี เอกสารประกอบวิชาปรัชญาการเมืองตะวันตก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14242>

ใช้กฎหมายในการปกครองเปรียบเหมือนกับการที่บุคคลผู้ซึ่งโง่เขลาและดื้อดำนั้นไม่ยอมให้มีการตั้งคำถามใดๆ แม้เพียงเล็กน้อยก็ตามกับกฎของเค้า ถึงแม้ว่าสถานการณ์ต่างๆ ได้เปลี่ยนไปแล้วก็ตาม และในความเป็นจริงแล้ว หากแม้ได้มีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์นั้นๆ เป็นการดีและเหมาะสมกับสถานการณ์กว่าก็ตามที่นอกจากนั้น เพลโตยังมองว่าตัวกฎหมายเองก็เป็นปัญหาเช่นกัน เขากล่าวว่า “ผู้คนและสถานการณ์มีความแตกต่างและเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของมนุษย์มีคุณลักษณะที่เกือบจะอยู่ในสถานะที่ไม่มีความมั่นคงใดๆ เลย” ซึ่งความไม่มั่นคงของจิตใจและความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลานี้เอง อาจส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายที่ได้บัญญัติไว้มาเป็นเวลาเนิ่นนาน (โดยไม่มีการปรับเปลี่ยนแก้ไข) ด้วยเช่นกัน

เพลโตใช้เวลานำเสนอแนวความคิดแบบราชาปราชญ์อยู่นาน และพบว่าผู้ปกครองแบบราชาปราชญ์เป็นได้แค่เพียงอุดมคติเท่านั้น ผู้ปกครองที่เค้าพบเห็นมีแต่ต้องการสมบัติทรัพย์สินและอำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว จึงยอมจำนนกับความจริงของสังคมในขณะนั้นและยอมรับเรื่องการมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ

ในปีค.ศ. ๑๘๘๕ ศาสตราจารย์ เอ. วี. ไดซี (A. V. Dicey) นักนิติศาสตร์ชาวอังกฤษได้ให้ความหมายที่เป็นรูปธรรมและชัดเจนของหลักนิติธรรมไว้ ๓ ประการคือ

๑. ต้องไม่มีระบอบทรราช

บุคคลจะถูกลงโทษก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นกระทำผิดตามกฎหมาย ซึ่งกฎหมายนั้นจะต้องถูกตราขึ้นก่อนการกระทำผิด โดยผู้กระทำผิดจะได้รับการพิจารณาพิพากษาโดยศาลยุติธรรม การนำตัวบุคคลใดไปลงโทษโดยประการอื่น ย่อมเป็นการมิชอบ

๒. ความเสมอภาคภายใต้กฎหมาย

บุคคลทุกคนภายในประเทศย่อมเสมอภาคกันภายใต้กฎหมายเดียวกัน กล่าวคือ ไม่มีบุคคลใดอยู่เหนือกฎหมาย หรือมีอภิสิทธิ์ใดๆ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมียศถาบรรดาศักดิ์เป็นนักการเมืองชั้นสูง เป็นข้าราชการ นักธุรกิจ หรือประชาชนบุคคลทั่วไป หากกระทำความผิดจะต้องถูกพิจารณาและลงโทษภายใต้กฎหมายเดียวกัน โดยมาตรฐานเดียวกัน และอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมเป็นปกติ

๓. ความมีสิทธิเสรีภาพในความเป็นมนุษย์

บุคคลทุกคนย่อมได้รับความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพตามขอบเขตของกฎหมาย และจารีตประเพณีของสังคม มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น หรือการประชุมหารือกัน รวมทั้งมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์

จากแนวคิดและหลักการต่างๆ ของอริสโตเติลในสมัยกรีกโบราณที่ถูกพัฒนามาร้อยๆ ไปสู่แนวคิดพื้นฐานสำคัญของรัฐสมัยใหม่ในยุคของไดซีในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๘ จวบจนกระทั่งแนวคิดเกี่ยวกับหลักนิติธรรมต่างๆ ของนักวิชาการที่โดดเด่นอีกหลายท่านในปัจจุบัน สรุปได้ว่าการปกครองที่ดีนั้นควรจะต้องให้กฎหมายอยู่สูงสุด (Supremacy of law) และทุกๆ คนต้องมีสถานะที่เสมอภาคและเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย กล่าวคือ แม้ตามหลักการของการแบ่งแยกอำนาจ ผู้ปกครองจะมีอำนาจอันชอบธรรมในการออก

และบังคับใช้กฎหมาย แต่ตัวผู้ปกครองหรือรัฐเองก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายที่พวกเขาออกและบังคับใช้เอง เช่นเดียวกับกับพลเมืองคนอื่นๆในรัฐ เพื่อที่จะทำให้การปกครองนั้นวางอยู่บนรากฐานของกฎหมาย และรัฐบาลนั้นเป็นรัฐบาลที่จำกัด (limited government) โดยตัวกฎหมายเป็นสำคัญ^๘

ในส่วนของประเทศไทยเอง หลักนิติธรรมเป็นหลักปรัชญาทางกฎหมายที่ได้รับการกล่าวถึงและยอมรับมาเป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร แต่เดิมนั้น หลักนิติธรรมเป็นเพียงหลักการที่ใช้ประกอบในการตีความกฎหมาย จนกระทั่งมีการพัฒนาและได้รับการบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ในฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม”

หลักนิติธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นแนวทางในการจัดระเบียบให้ทุกภาคส่วนของประเทศสามารถอยู่ร่วมกันได้ราบรื่นและยั่งยืน ผ่านการวางกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศโดยเฉพาะภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข^๙ ในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในเรื่องหลักธรรมาภิบาลเป็นอย่างมาก เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน มีความยุติธรรม เน้นความโปร่งใสและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน จึงเป็นเสมือนพลังผลักดันที่จะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศต่อไปทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

---

^๘ วิกิพีเดีย – หลักนิติธรรม www.wikipedia.org

^๙ อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า – หลักธรรมาภิบาลในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยในปัจจุบัน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ มีศิลปะและวัฒนธรรมที่เก่าแก่และงดงาม ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจที่จะเข้ามาท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และติด ๑ ใน ๑๐ อันดับประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวมากที่สุดในโลกอย่างสม่ำเสมอ นอกเหนือจากนั้นแล้ว การท่องเที่ยวยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการให้บริการอีกมากมาย เช่นกิจการโรงแรมและที่พัก, กิจการร้านอาหาร, กิจการร้านขายของที่ระลึกในจังหวัดต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุน, การจ้างงาน, และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศในรูปของเงินตราต่างประเทศปีละหลายแสนล้านบาทอีกด้วย ทั้งนี้ จากการเปิดเผยของธนาคารโลก^{๑๐} (World Bank) ในปีพ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product (GDP)) อยู่ที่ ๑.๗๐๕ ล้านล้านบาท เติบโตขึ้นจากปีพ.ศ. ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๒.๔ % โดยอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนร่วมต่อ GDP ของประเทศอยู่ที่ ๒๑.๙ % คิดเป็นมูลค่ากว่า ๓.๗๓๓ ล้านล้านบาท

การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ในประเทศไทย

จากวิกฤตการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ในช่วงต้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ รวมถึงประเทศไทยที่พบการระบาดครั้งแรกในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๓ เป็นเหตุให้ทางรัฐบาลไทย โดยการนำของศบค. ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ต้องดำเนินนโยบายงดการเข้า - ออกประเทศอย่างเป็นทางการ รวมถึงการออกมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ต่างๆ เพื่อระงับการระบาดของไวรัสในประเทศไทย

ในช่วงต้นของการดำเนินนโยบายงดการเข้า - ออกประเทศ รวมถึงมาตรการต่างๆในการรับมือและควบคุมการระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ เช่นมาตรการล็อกดาวน์ในจังหวัดที่พบการแพร่ระบาดเป็นจำนวนมาก และการงดการเดินทางข้ามจังหวัดนั้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดี ภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ต่างให้ความตระหนักและร่วมมือกับมาตรการต่างๆของศบค. ด้วยหวังว่าจะสามารถควบคุมให้การแพร่ระบาดเป็นศูนย์และสามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติภายในระยะเวลาอันสั้น ถึงแม้ว่าตัวเองจะต้องได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าวก็ตาม

^{๑๐} <https://data.worldbank.org/country/TH>

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ประชาชน หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานภาครัฐได้หวังไว้กลับไม่เป็นไปตามที่คาด สถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ทั่วโลก ยังคงมีการระบาดอย่างต่อเนื่องและรุนแรง ส่งผลให้มาตรการงดการเดินทางเข้า - ออกประเทศยังคงถูกบังคับใช้อยู่จวบจนปัจจุบัน ซึ่งกินเวลากว่าหนึ่งปีครึ่ง (ทั้งนี้ อนุญาตให้มีการเดินทางเข้า - ออกประเทศได้สำหรับบุคคลประเภทต่างๆที่ได้รับอนุญาตให้สามารถเดินทางเข้า - ออกราชอาณาจักรได้ อาทิเช่นบุคลากรทางการทูต นักเรียนนักศึกษาที่ต้องกลับไปศึกษาต่อ รวมถึงชาวต่างชาติที่จำเป็นจะต้องเดินทางกลับประเทศ เป็นต้น)^{๑๑} อีกทั้งในประเทศไทยเองก็ยังคงไม่สามารถควบคุมการติดเชื้อให้ลดลงได้นับตั้งแต่ช่วงปลายปี ๒๕๖๓ ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน แม้จะมีการประกาศมาตรการล็อกดาวน์จังหวัดและควบคุมการเดินทางเข้าออกตามจังหวัดต่างๆที่พบจำนวนผู้ติดเชื้อที่สูงเป็นระลอกที่ ๒ และ ๓ ก็ตามที อันเป็นผลมาจากการผ่อนปรนมาตรการต่างๆของศบค. เมื่อยอดผู้ติดเชื้อลดจำนวนลง (แต่ไม่ใช่ศูนย์) เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาให้กับผู้ประกอบการ ห้างร้าน รวมถึง วิชาสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทต่างๆที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการต่างๆของศบค. รวมถึงความประมาทของประชาชนในประเทศเองที่ใช้ชีวิตแบบลดการป้องกันตนเองลง เช่นการละเลยการสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ การจับกลุ่มกินเลี้ยงสังสรรค์แบบไม่เว้นระยะห่าง การเข้าไปใช้สถานบริการประเภทผับบาร์ต่างๆ ในช่วงที่ยังมีการระบาดของไวรัสอยู่แม้ตัวเลขผู้ติดเชื้อจะยังไม่สูงมากก็ตามที อีกทั้งการปล่อยปละละเลยของเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่เข้มงวดกับการบังคับใช้กฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เช่นการปล่อยให้มียุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าประเทศตามช่องทางธรรมชาติต่างๆ รวมไปถึงการไม่เข้าไปควบคุมการเปิด - ปิดสถานบริการประเภทผับบาร์ตามระยะเวลาที่ศบค.ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เป็นต้น

ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้นเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการงดการเดินทางเข้าออกประเทศโดยตรง อันเนื่องมาจากการขาดแคลนอุปสงค์อย่างเฉียบพลันจากจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างชาติที่หายไป ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก โดยศูนย์วิจัย Krungthai COMPASS ธนาคารกรุงไทย ประเมินเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๔ ว่าจะขยายตัวได้เพียง ๐.๘ - ๑.๖ % ต่อปี โดยการแพร่ระบาดระลอกที่ ๓ ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๔ นั้นรุนแรงกว่าที่ประเมินไว้ เนื่องจากมีการกลายพันธุ์ของไวรัส ทำให้เกิดการแพร่ระบาดกระจายอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องยกระดับความเข้มข้นของมาตรการควบคุมโรคยาวนานขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ แผนการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมถึงอุปสงค์ในประเทศ ค่อนข้างมาก โดยมูลค่าความเสียหายต่อเศรษฐกิจอาจสูงถึง ๔ - ๕.๘ แสนล้านบาท^{๑๒} นอกจากนี้ ศ.ดร.พิริยะ ผลพิรุฬห์ ผู้อำนวยการแผนการศึกษาผลกระทบจากโควิด - ๑๙ ต่อภาคเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวไทยได้กล่าวว่า ผลกระทบต่อตลาดแรงงานพบว่า แรงงานที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ สาขาโรงแรม ที่พักและร้านอาหาร โดยคาดว่าผู้มีว่างงาน ๑.๒๙ ล้านคน มี

^{๑๑} สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย - www.caat.or.th/th/moicovid

^{๑๒} ประชาชาติธุรกิจ - <https://www.prachachat.net/finance/news-674358>

รายได้ลดลงร้อยละ ๔๖ และหากดูในภาพรวมจะพบว่าโควิด - ๑๙ ทำให้คนไทยกลายเป็นคนจน และคนเกือบจนมากขึ้นจาก ๙.๘ ล้านคนเป็น ๑๗ ล้านคนใน (จากการระบาดในระลอก ๒ เท่านั้น ยังไม่รวมถึงระลอกที่ ๓) นอกจากนี้ยังพบว่ามาตรการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐยังเข้าไม่ถึงคนท่องเที่ยวมากนัก^{๑๓}

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเริ่มที่จะเห็นแสงสว่างปลายอุโมงค์ เมื่อหลายๆประเทศทั่วโลกได้เริ่มการค้นคว้าวิจัยเพื่อผลิตวัคซีนป้องกันโควิด - ๑๙ มาตลอดปี ๒๕๖๓ และทางองค์การอนามัยโลก (WHO) เองก็ได้รับรองและอนุมัติให้วัคซีนป้องกันโควิด - ๑๙ ให้ใช้ได้เป็นกรณีฉุกเฉินแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ (วัคซีนไฟเซอร์ - ไบโอเอ็นเทค (Pfizer - BioNTech)^{๑๔} โดยในปัจจุบันมีวัคซีนกว่า ๗ ยี่ห้อที่ได้รับการอนุมัติจาก WHO ซึ่งประเทศไทยเองก็เป็นหนึ่งในประเทศที่เป็นฐานการผลิตวัคซีนแอสตราเซนเนกา (AstraZeneca) ซึ่งได้รับการรับรองจาก WHO แล้วเช่นกัน อีกทั้งยังได้มีการสั่งซื้อวัคซีนยี่ห้ออื่นๆจากทั่วทุกมุมโลกและวางแผนการฉีดวัคซีนให้กับประชาชนในประเทศเป็นระยะๆ โดยหวังว่าการระดมฉีดวัคซีนดังกล่าวจะช่วยก่อให้เกิดการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ให้กับประชาชนในประเทศได้ ทั้งนี้ ทางรัฐบาลเองยังได้มีการวางแผนการเปิดประเทศให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถกลับเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้อีกครั้งโดยไม่ต้องกักตัว ๑๔ วัน โดยมีจังหวัดภูเก็ตที่เป็นเมืองท่องเที่ยวหลักของไทยเป็นพื้นที่นำร่องแห่งแรกในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ครบโดสแล้ว และแสดงผลตรวจไม่พบเชื้อโควิด-19 เข้ามาท่องเที่ยว ภายใต้ชื่อโครงการภูเก็ต แซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) ซึ่งจะเริ่มโครงการดังกล่าวในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔^{๑๕} และมีแผนจะขยายมาตรการดังกล่าวไปยังจังหวัดท่องเที่ยวสำคัญอื่นๆตลอดปี ๒๕๖๔ จนกระทั่งสามารถเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ครบทุกจังหวัดในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๕

มาตรการเปิดประเทศนับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศไทยกลับมาแข็งแรงเช่นเดิมได้ เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ การเปิดประเทศเพื่อให้นักท่องเที่ยวกลับเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยจะเป็นการอัดฉีดเม็ดเงินจากต่างประเทศเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่งผลให้เกิดการจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศจากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและบริการ ก่อให้เกิดการลงทุนและการจ้างงาน รวมไปถึงการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอีกมากมาย หากเล็งเห็นถึงคุณประโยชน์ต่อประเทศและการบรรเทาทุกข์ของประชาชนในประเทศแล้ว รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับนโยบายนี้เป็นอย่างมากและผลักดันให้นโยบายนี้เกิดขึ้นได้ตามเป้าหมาย และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและภาคธุรกิจองค์กรต่างๆได้เข้าใจถึงความสำคัญของมาตรการเปิดประเทศนี้และได้ตระหนักว่ามาตรการนี้สำคัญแก่ปากท้องของตนเองอย่างไร

ความสำคัญของหลักนิติธรรมต่อมาตรการการเปิดประเทศของประเทศไทย

^{๑๓} ประชาชาติธุรกิจ - <https://www.prachachat.net/tourism/news-659616>

^{๑๔} Workpoint Today - <https://workpointtoday.com/covid-who-5vaccine/>

^{๑๕} ฐานเศรษฐกิจ - <https://www.thansettakij.com/content/business/484866>

อย่างที่ได้อธิบายไปเบื้องต้น จำนวนผู้ติดเชื้อในประเทศเริ่มเพิ่มสูงขึ้นหลังจากที่มีการคลายมาตรการต่างๆของศบค.ที่เข้มงวดมาโดยตลอด (แม้จะเป็นการทำไปเพื่อช่วยเหลือประชาชนในประเทศให้ดำเนินธุรกิจได้ก็ตาม) กอปรกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเองที่ไม่เข้มงวดกับการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของตน รวมถึงประชาชนในประเทศเองที่เริ่มหย่อนยานกับการป้องกันตนเองและใช้ชีวิตด้วยความประมาท ซึ่งส่งผลเสียแก่ประเทศในปัจจุบัน ทั้งนี้ หากทุกภาคส่วนสามารถตระหนักและให้ความสำคัญกับมาตรการการเปิดประเทศของรัฐบาลจนส่งผลให้สามารถดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ได้วางไว้จะเป็นคุณูปการต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง

หลักนิติธรรมจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการที่ทุกภาคส่วนจะร่วมมือร่วมใจกันผลักดันให้มาตรการการเปิดประเทศสำเร็จลุล่วงได้ ในส่วนของผู้นำประเทศและภาครัฐ ต้องตระหนักถึงหน้าที่ของตนเองเพื่อที่จะนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งการออกกฎหมายต่างๆเพื่อบังคับใช้กับประชาชนทุกคนในประเทศในระหว่างที่กำลังเดินทางไปสู่จุดหมายของการเปิดประเทศอย่างเต็มตัว ผู้นำของประเทศและทุกคนในภาครัฐเองก็ต้องเข้าใจว่าแม้ผู้นำและรัฐมีอำนาจอันชอบธรรมในการออกและบังคับใช้กฎหมายเช่นเดียวกันกับพลเมืองคนอื่นๆในประเทศ และแน่นอนว่าหากละเลย ฝ่าฝืน หรือกระทำความผิดจะต้องถูกพิจารณาและลงโทษภายใต้กฎหมายและมาตรฐานเดียวกันกับประชาชนในประเทศ หากรัฐสามารถแสดงให้เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายมีความเสมอภาคภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ไม่มีการให้อภิสิทธิ์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ มีการตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำผิดและผู้ละเลยการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายที่ได้ตราไว้และประกาศใช้ ประชาชนก็จะรู้สึกอุ่นใจและเคารพในการปฏิบัติงานและบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายที่ภาครัฐออกมาอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ กฎเกณฑ์หรือกฎหมายที่ออกมาโดยรัฐนั้น ต้องไม่ขัดกับความมีสิทธิเสรีภาพและไม่ละเมิดศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของประชาชนทุกหมู่เหล่าในประเทศ ในส่วนของภาคประชาชนเองก็ต้องตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยภาครัฐ รวมถึงทำความเข้าใจและปฏิบัติตามมาตรการต่างๆที่ออกโดยภาครัฐอย่างสุดความสามารถ อีกทั้งยังต้องคอยเป็นหูเป็นตาและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเองให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพอันพึงมีของตนเองและผู้อื่นตามขอบเขตของกฎหมายและจารีตประเพณีของสังคม

สรุป

หลักนิติธรรมเป็นหลักปรัชญาแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถึงแม้ในแง่ของคำจำกัดความของหลักนิติธรรมจะถูกจำกัดความไว้สั้นๆว่า “หลักพื้นฐานแห่งกฎหมาย” แต่หลักนิติธรรมในเชิงลึกเองมีความหมายที่มากกว่านั้น หลักนิติธรรมไม่ได้หมายถึงแค่การออกกฎหมาย การแก้ไขกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายเพียงเท่านั้น แต่ยังคงรวบรวมไปถึงความเสมอภาคของการบังคับใช้กฎหมายกับบุคลากรทุกๆคนในประเทศ ไม่เว้นแม้แต่ผู้ที่ออกกฎหมายขึ้นมาเอง ข้าราชการชั้นสูง นักการเมือง ประชาชนทั่วไป หรือประมุขของประเทศเองก็ตามที่ต้องปฏิบัติตนภายใต้รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ ซึ่งกฎหมายต่างๆที่ถูกตราขึ้นนี้ ต้องถูกตราขึ้นภายใต้ความเคารพและให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สำหรับประเทศไทย หลักนิติธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการบริหารประเทศที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน มีความยุติธรรม และเน้นความร่วมมือส่วนร่วมในการบริหารประเทศของประชาชนทุกคน

ปัจจุบัน ประเทศต่างๆทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยเองต่างประสบปัญหาในหลายๆด้านจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหนึ่งในฟันเฟืองหลักของระบบเศรษฐกิจไทยที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากมาตรการต่างๆที่ภาครัฐจำเป็นต้องออกมาเพื่อป้องกันการระบาดของไวรัสโควิดในประเทศไทยที่กินระยะเวลาเวลาเกินกว่า ๑ ปีครึ่ง ทั้งนี้ ทางรัฐบาลเองก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยและได้มีการวางแผน รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการเปิดประเทศให้นักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสโควิด - ๑๙ ครบ ๒ เข็มแล้วสามารถเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้โดยไม่ต้องกักตัว ซึ่งหลักนิติธรรมภายใต้การบริหารงานของรัฐบาลที่ยึดหลักธรรมาภิบาลมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการนำพาประเทศไปสู่จุดมุ่งหมายนั้น และต้องอาศัยความร่วมมือและความอดทนของประชาชนทุกคนเป็นอย่างมาก

ความเข้าใจในหลักนิติธรรมจะช่วยให้รัฐบาล องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทุกคนของประเทศต่างตระหนักถึงปัญหาและภาระต่างๆที่ต่างก็ต้องแบกไว้ร่วมกัน ทั้งนี้ หากทุกคนเข้าใจในบทบาทและภาระหน้าที่ที่แต่ละคนต้องปฏิบัติ ภายใต้กฎเกณฑ์และกฎหมายที่ออกมาเพื่อบังคับใช้ในสถานการณ์ที่ไม่ปรกติ ด้วยความเสมอภาค สามารถตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำผิดและผู้ละเลยการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาและยุติธรรมกับทุกๆฝ่ายแล้ว ประชาชนจะให้ความเคารพต่อกฎหมายและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายที่ภาครัฐออกมาอย่างเคร่งครัดจนรัฐบาลสามารถเปิดประเทศได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่งผลให้ประชาชนทุกคนสามารถกลับมาดำเนินวิถีชีวิตของตนเองตามปรกติได้ต่อไป

บรรณานุกรม

ชุดเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตย กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย ประจำปี ๒๕๖๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์

https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=71889&filename=dyouth

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/main.php?filename=develop_issue

World Health Organization

Listings of WHO's response to Covid-19

<https://www.who.int/news/item/29-06-2020-covidtimeline>

กระทรวงสาธารณสุข

<https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/38996>

Stanford Encyclopedia of Philosophy

<https://plato.stanford.edu/entries/rule-of-law/>

อริย์รัช แก้วเกาะสบ้า

หลักธรรมาภิบาลในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=41595

World Bank

<https://data.worldbank.org/country/TH>

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

www.caat.or.th/th/moicovid

ประชาชาติธุรกิจ

กรุงเทพฯ หั่นจีดีพีโตไม่เกิน 1.6% โควิดระลอก 3 ส่อสร้างความเสียหายถึง 5.8 แสนล้าน วันที่ 21 พฤษภาคม 2564

<https://www.prachachat.net/finance/news-674358>

เปิดวิจัยผลกระทบ “โควิด” กับทิศทาง “ท่องเที่ยว” ในอนาคต วันที่ 2 พฤษภาคม 2564

<https://www.prachachat.net/tourism/news-659616>

Workpoint Today

5 ยี่ห้อวัคซีนโควิด-19 องค์การอนามัยโลกอนุมัติแล้ว

<https://workpointtoday.com/covid-who-5vaccine/>

ฐานเศรษฐกิจ

เปิดเงื่อนไข “ภูเก็ต แซนด์บ็อกซ์” ขงกรม.วันนี้ นำร่อง "เปิดประเทศ" วันที่ 22 มิถุนายน 2564

<https://www.thansettakij.com/content/business/484866>